

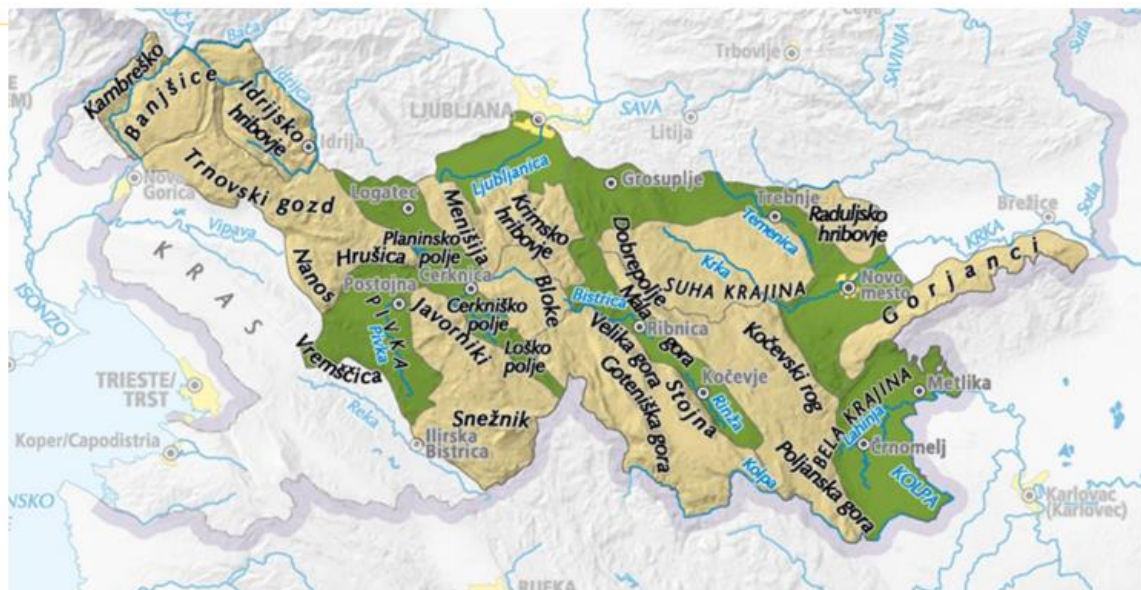
DINARSKOKRAŠKE POKRAJINE

1. GEOGRAFSKA LEGA IN DELITEV

- del Dinarskega gorstva
- slemenitev: SZ–JV
- zavzema južni in jugovzhodni del Slovenije
- prevladuje kraško površje

Delitev:

- a) Visoke dinarske planote (planote in hribovja)
- b) Nizke dinarske planote (polja in ravniki)

2. NARAVNOGEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI

- apnenec in dolomit → sedimentne kamnine
- prst je tanka
- reke so ponikalnice (*izjemi: Krka in Kolpa*)
- planote in hribovja do 1000 m nadmorske višine
- zmerno celinsko podnebje
- gorsko podnebje v najvišjih predelih
- temperaturni obrat
- veliko padavin na alpsko-dinarski pregradi
- največji strnjeni gozdovi pri nas (*npr. Kočevski rog*)

3. DRUŽBENO GEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI

- so redko poseljene pokrajine
- gručasta naselja na dvignjenih območjih
- živinoreja v hribovjih
- množično odseljevanje v 20. stoletju zaradi slabših možnosti za preživetje
- obsežni gozdovi (*lesna industrija, gozdarstvo, suha roba*)
- zaradi tankih prsti → slabi pogoji za poljedelstvo
- vinogradništvo (*Dolenjska: cviček, Bela krajina: metliška črnina*)
- turizem (*kraške jame, bloške smuči, Snežnik, 1796 m*)
- pomembne avtocestne povezave
- marsikje je prometna mreža redka
- Postojnska vrata → pomen

4. KRAS V SLOVENIJI

- Slovenija je kraška dežela.
- prvi zapisi o kraških pojavih v 17. stoletju (*Valvazor*)
- voda apnenec kemično raztaplja in ustvarja različne površinske in podzemne oblike

- **kras** je tip površja z različnimi kraškimi oblikami
- **Kras** je pokrajina v Obsredozemskih pokrajinah
- več kot 1/3 slovenskega površja je kraškega
- kraški pojavi nastanejo zaradi raztapljanja apnenca v vodi ($\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{CO}_3$)
šibka kislina

• površinski kraški pojavi:

- kraško polje (*Planinsko polje, Cerkljsko polje*)
- uvala
- vrtača
- suha dolina
- slepa dolina
- drobne kraške oblike (*v Alpskih pokrajinah: žlebiči, škraplje ...*)

• podzemeljski kraški pojavi:

- kraška jama (*vodoravna jama; suha jama, vodna jama*)
- kapniki (*stalaktit, stalagmit, stalagmat ali kapniški steber*)
- kraško brezno (navpična jama)
- SIGA = usedlina, ki se izloči pri raztapljanju apnenecv (*gradi kapnike*)

Kraško površje je zelo občutljivo, zato se mora človek od nekdanj prilagajati tem naravnim razmeram.